

UCHWAŁA NR XXVI/215/21
RADY MIEJSKIEJ W KOWALEWIE POMORSKIM
z dnia 28 stycznia 2021r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (T.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713; zm.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1378) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277; zm.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1818, M. P. z 2020 r. poz. 164) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się na rok 2021 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Kowalewo Pomorskie, będący załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kowalewa Pomorskiego.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XIV/109/19 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020, stanowiącego część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kowalewo Pom. na lata 2014-2020.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
/ - / **Jerzy Orłowski**

UZASADNIENIE

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277; zm.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1818, M. P. z 2020 r. poz. 164), która nakłada na organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności organizacji społecznych i zakładów pracy (art. 1 ust. 1).

Przyjęte w programie koncepcje są zgodne z założeniami zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kowalewo Pomorskie. Program uwzględnia również cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Projekt programu został skonsultowany z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2021

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 został opracowany na podstawie rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program ten został opracowany w oparciu o przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Jego założenia współgrają z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kowalewo Pomorskie oraz Narodowego Programu Zdrowia.

Zadania i sposoby ich realizacji określone w GPPiRPA w 2021 roku dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości wprowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.

Gmina realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przy współpracy m.in. z:

- 1) ośrodkami terapeutycznymi,
 - 2) organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
 - 3) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - 4) placówkami służby zdrowia,
 - 5) placówkami pomocy społecznej,
 - 6) placówkami oświatowymi,
 - 7) administracją zespoloną,
 - 8) osobami fizycznymi i prawnymi,
 - 9) Zespołem Interdyscyplinarnym,
 - 10) policją,
 - 11) organizacjami samopomocowymi
- i innymi instytucjami zaangażowanymi w działalność na rzecz profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Program skierowany jest do mieszkańców gminy Kowalewo Pomorskie, którzy w życiu prywatnym i zawodowym spotykają się z problemem nadużywania alkoholu oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką.

Głównym jego celem jest ograniczenie skali występowania negatywnych zjawisk życia społecznego związanych z nadużywaniem alkoholu.

I. DIAGNOZA ROZMIARÓW PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych bardzo ważne jest dokładne rozpoznanie skali problemów na terenie gminy, wzorów zachowań związanych z konsumpcją napojów alkoholowych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanego alkoholem. Od wielu lat alkoholizm zajmuje wiodące miejsce na liście lokalnych problemów społecznych. Zespół uzależnienia od alkoholu oraz picie ma negatywny wpływ nie tylko na samopoczucie fizyczne i psychiczne osób pijących, ale również ich rodzin. Wpływa negatywnie na rozwój gospodarczy i społeczny w związku z zwiększonymi kosztami opieki zdrowotnej i socjalnej, ubezpieczeniem zdrowotnym, egzekwowaniem prawa i porządku publicznego czy kosztami w miejscu pracy.

Zagrożenia sprzyjające rozszerzeniu się zjawiska alkoholizmu tkwią w środowisku i wynikają w dużej mierze z następujących czynników:

- długiego okresu pozostawania bez pracy,
- szerzeniu się ubóstwa,
- braku umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- syndromu wyuczanej bezradności,
- braku perspektyw życiowych dla młodego pokolenia i związaną z tym frustracją powodującą brak motywacji do przezwyciężenia trudności,
- braku alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.

Celem diagnozy jest rozpoznanie aktualnego stanu sytuacji w gminie w zakresie problemów alkoholowych, aby nakreślić kierunki realizacji gminnego programu.

1. Przemoc w rodzinie

Zjawisko przemocy w nierozłączny sposób wiąże się z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Według danych statystycznych Policji większość sprawców fizycznego lub psychicznego znęcania się nad członkami rodziny działa pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych. Prowadzone działania informacyjne w skali całego kraju oraz lokalne, cykliczne kampanie „przeciw przemocy” przyczyniają się do zwiększenia świadomości ofiar dotyczącej poznania swoich praw oraz nazw i adresów instytucji pomocowych, także świadków przemocy reagujących na zjawisko krzywdzenia innych.

Na terenie gminy Kowalewo Pomorskie działa Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kowalewie. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele: MGOPS, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, kurator sądowy.

W ramach pracy Zespołu procedurą „Niebieskiej Karty” objęto:

- w roku 2019 r. - 36 rodzin (alkohol występował w 32 rodzinach),
- w okresie I-XI 2020 r. - 36 rodzin (alkohol występował w 25 rodzinach).

Również w szczególnym zainteresowaniu Policji na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego pozostaje problematyka przemocy w rodzinie, w tym zwłaszcza

zapewnienie ofiarom przemocy bezpieczeństwa oraz niezbędnej pomocy ze strony instytucji publicznych.

Z informacji o Stanie Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego na terenie Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego wynika, że w roku 2018 roku na ogólną liczbę 665 interwencji domowych w 119 przypadkach wdrożono procedurę Niebieskiej Karty (17,89 %) - w przeważającej większości przypadków główną przyczyną interwencji był również nadmiar spożywanego alkoholu. W 96 przypadkach rodzina po raz pierwszy objęta była procedurą Niebieskiej Karty, a w 23 przypadkach procedura była wszczynana w trakcie już trwającej. Z posiadanych przez Policję danych wynika, iż 48 interwencji domowych zakończonych wszczęciem procedury Niebieskiej Karty miało miejsce w mieście, a 71 na terenie wiejskim. Wśród osób dotkniętych przemocą w rodzinie było 112 kobiet, 5 mężczyzn oraz 6 osób małoletnich. Ofiary przemocy w rodzinie doświadczali głównie przemocy psychicznej oraz fizycznej. Natomiast sprawcami przemocy w rodzinie, tak jak w latach poprzednich w zdecydowanej większości przypadków byli mężczyźni – 117 osób (w tym małoletni chłopiec), w 2 przypadkach kobiety. W 53 przypadkach sprawcy przemocy w rodzinie zostali odizolowani od ofiar przemocy (9 sprawców zatrzymano, 44 osadzono do wytrzeźwienia). W 12 przypadkach wszczęto również postępowanie przygotowawcze w związku z uzasadnionym przypuszczeniem popełnienia przestępstwa znęcania się.

W roku 2019 roku na ogólną liczbę 567 interwencji domowych w 104 przypadkach wdrożono procedurę Niebieskiej Karty (18,34 %) - w przeważającej większości przypadków główną przyczyną interwencji był również nadmiar spożywanego alkoholu. W 90 przypadkach rodzina po raz pierwszy objęta była procedurą Niebieskiej Karty, a w 14 przypadkach procedura była wszczynana w trakcie już trwającej. Z posiadanych przez Policję danych wynika, iż 49 interwencji domowych zakończonych wszczęciem procedury Niebieskiej Karty miało miejsce w mieście, a 55 na terenie wiejskim. Wśród osób dotkniętych przemocą w rodzinie było 98 kobiet, 5 mężczyzn oraz 6 osób małoletnich. Ofiary przemocy w rodzinie doświadczali głównie przemocy psychicznej oraz fizycznej. Natomiast sprawcami przemocy w rodzinie, tak jak w latach poprzednich w zdecydowanej większości przypadków byli mężczyźni – 98 osób, w 6 przypadkach kobiety. W 39 przypadkach sprawcy przemocy w rodzinie zostali odizolowani od ofiar przemocy (31 sprawców zatrzymano, 8 osadzono do wytrzeźwienia). W 31 przypadkach wszczęto również postępowanie przygotowawcze w związku z uzasadnionym przypuszczeniem popełnienia przestępstwa znęcania się.

2. Dane pochodzące z Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Osoby uzależnione dosyć często charakteryzują się niezaradnością życiową, brakiem umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz w wychowaniu dzieci.

W latach 2018-2020 pomoc udzielona przez MGOPS w Kowalewie Pomorskim kształtowała się na następującym poziomie:

Podział rodzin ze względu na powody przyznania pomocy

Lp	Powód trudnej sytuacji życiowej	Ogółem 2018r.	Ogółem 2019r.	Ogółem I-16.12 2020
1.	Ubóstwo	210	189	173
2.	Bezdomność	12	14	14
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność	42 30	40 32	37 27
4.	Bezrobocie	179	150	138
5.	Niepełnosprawność	134	117	111
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	99	92	89
7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem, w tym: - rodziny niepełne - rodziny wielodzietne	38 37 1	39 37 2	33 30 2
8.	Przemoc w rodzinie	4	10	4
9.	Alkoholizm	50	45	35
10.	Narkomania	3	3	2
11.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	3	1
12.	Zdarzenia losowe	1	1	0
13.	Sytuacja kryzysowa	1	0	0

Z w/w danych wynika, że liczba rodzin z problemem alkoholowym korzystających z pomocy na przestrzeni lat 2018/2020 zmalała. Udowadnia to jak istotne jest minimalizowanie oraz zapobieganie szkodom spowodowanym występowaniem w rodzinie problemu alkoholowego, poprzez objęcie tych rodzin kompleksową pomocą o charakterze profilaktycznym i naprawczym poprzez tworzenie systemowych programów pomocy.

3. Dane pochodzące z Powiatowego Urzędu Pracy w Golubiu-Dobrzyniu

Utrzymywanie się długiego okresu pozostawania bez pracy stanowi jeden z głównych czynników ryzyka nasilania się problemów alkoholowych i zaburzeń o charakterze niedostosowania społecznego, co w konsekwencji może prowadzić do zachowań agresywnych i przemocy w rodzinie. Związane z tym osłabienie funkcji opiekuńczo – wychowawczej rodziny naraża w sposób szczególny dzieci na poszukiwanie alternatywnych form aktywności, w tym destrukcyjnych, związanych ze spożywaniem alkoholu i kontaktem z innymi substancjami psychoaktywnymi.

Sytuacja na lokalnym rynku pracy, sporządzona na podstawie materiału opracowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Golubiu – Dobrzyniu przedstawia się następująco:

Stan na 30.11.2020r.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych	
	ogółem	kobiety
Miasto	166	116
Obszar wiejski	293	175

Stan na 31.12.2019 r.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych	
	ogółem	kobiety
Miasto	133	90
Obszar wiejski	270	167

Stan na 31.12.2018r.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych	
	ogółem	kobiety
Miasto	139	97
Obszar wiejski	246	156

Stopa bezrobocia w powiecie golubsko-dobrzyńskim na przestrzeni ostatnich lat była wyższa niż stopa procentowa na poziomie województwa, czy kraju.

Stopa bezrobocia	2018 r.	2019 r.	IX 2020 r.
kraj	5,8 %	5,2 %	6,1 %
województwo kujawsko-pomorskie	8,8 %	7,8 %	8,7 %
powiat golubsko-dobrzyński	10,3 %	9,9 %	11,5 %

4.Dane pochodzące z Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego

Śladem lat poprzednich funkcjonuje Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin, prowadzący działalność edukacyjną, profilaktyczną, interwencyjną i diagnostyczną. Punkt kieruje swoje działania zarówno do osób pijących szkodliwie, uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem, lub zagrożonych wystąpieniem patologii jak i dla członków ich rodzin.

W roku 2019 przeprowadzono konsultacje terapeutyczne, profilaktyczne, interwencyjne, edukacyjne i diagnostyczne w zakresie:

- Osoby z problemem alkoholowym – 685 porad,
- Dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnieni/DDA) – 42 porady,
- Osoby doznające przemocy w rodzinie – 48 porad,
- Osoby stosujące przemoc w rodzinie – 240 porad.

W okresie od stycznia do listopada 2020 przeprowadzono konsultacje terapeutyczne, profilaktyczne, interwencyjne, edukacyjne i diagnostyczne w zakresie:

- Osoby z problemem alkoholowym – 216 porad,
- Dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnieni/DDA) – 11 porad,
- Osoby doznające przemocy w rodzinie – 11 porad,
- Osoby stosujące przemoc w rodzinie – 36 porad.

Osoby uzależnione od alkoholu korzystające z PK to głównie osoby zobowiązane kontraktem z MGOPS i sądowym obowiązkiem leczenia. Wśród nich wiele osób przejawia symptomy przemocy domowej.

Punkt pełni również rolę informacyjną na temat uzależnień, przemocy w rodzinie, chorób psychicznych, trudności rodzinnych, wychowawczych, możliwości leczenia, wsparcia i rozwiązania problemu.

5. Pomoc psychologa

Od marca 2018 roku w ramach usług poradnictwa psychologicznego dla mieszkańców gminy Kowalewo Pomorskie, ze szczególnym uwzględnieniem ofiar przemocy, w MGOPS w Kowalewie pomorskim są udzielane porady psychologiczne. Pomoc psychologiczna jest świadczona celem zapobiegania powstawaniu lub pogłębianiu trudnych sytuacji życiowych.

W okresie 2019 r. udzielono 111 porad psychologicznych.

W okresie od I – XI udzielono 80 porad psychologicznych.

6. Dane wynikające z ankiet:

Na przestrzeni lat przeprowadzono ankietyzację wśród dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych, mającą określić skalę zagrożenia uzależnieniem wśród uczniów.

Ogólnopolska Diagnoza społeczna uczniów.

W roku 2018 w ramach kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł zostały w szkołach przeprowadzone badania ankietowe „Ogólnopolska Diagnoza społeczna uczniów”, obejmujące również problem nadużywania alkoholu, papierosów i narkotyków.

Badaniem objęto 72 uczniów klas V-VI oraz 65 uczniów klas VII i VII ze szkół podstawowych na terenie gminy.

Wyniki ankiet są następujące:

Pyt. Jak często spożywasz napoje energetyzowane lub funkcjonalne, zawierające kofeinę, wyciąg z guarany lub różne witaminy, magnez (np. Red Bull, Tiger, Be Power, Oshee, 4 Motive, Powerade itp.)?

Grupa: klasy V+VI

Dane %	Wszyscy	Dziewczynki	Chłopcy
Codziennie	9.72	0	16.28
Kilka razy w tygodniu	13.89	3.45	20.93
Mniej więcej raz na tydzień	9.72	6.9	11.63
Kilka razy w miesiącu	9.72	10.34	9.3
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	12.5	6.9	16.28
Wcale	44.44	72.41	25.58

Grupa: klasy VII+VIII

Dane %	Wszyscy	Dziewczynki	Chłopcy
Codziennie	1.54	3.13	0
Kilka razy w tygodniu	10.77	6.25	15.15
Mniej więcej raz na tydzień	6.15	3.13	9.09
Kilka razy w miesiącu	15.38	3.13	27.27
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	20	18.75	21.21
Wcale	46.15	65.63	27.27

Grupa: klasy V+VI

Dane %	Wszyscy					
	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
Pyt. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy widziałeś kogoś ze swoich rówieśników, kto:						
palił papierosa	62.5	11.11	4.17	4.17	8.33	9.72
palił marihuanę	84.72	6.94	0	1.39	2.78	4.17

zażywał dopalaczy	91.67	1.39	0	1.39	2.78	2.78
pił piwo	69.44	11.11	1.39	2.78	6.94	8.33
pił wino	81.94	8.33	0	2.78	2.78	4.17
pił wódkę	80.56	5.56	2.78	1.39	2.78	6.94
pił szampana	68.06	16.67	1.39	4.17	2.78	6.94
pił drinka	77.78	6.94	1.39	4.17	4.17	5.56
Dziewczynki						
Pyt. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy widziałeś kogoś ze swoich rówieśników, kto:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
pał papierosa	68.97	3.45	10.34	6.9	6.9	3.45
pał marihuanę	89.66	6.9	0	0	3.45	0
zażywał dopalaczy	96.55	0	0	0	3.45	0
pił piwo	65.52	17.24	0	6.9	6.9	3.45
pił wino	75.86	17.24	0	3.45	3.45	0
pił wódkę	79.31	10.34	6.9	0	3.45	0
pił szampana	75.86	17.24	3.45	0	3.45	0
pił drinka	79.31	6.9	3.45	6.9	3.45	0
Chłopcy						
Pyt. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy widziałeś kogoś ze swoich rówieśników, kto:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
pał papierosa	58.14	16.28	0	2.33	9.3	13.95
pał marihuanę	81.4	6.98	0	2.33	2.33	6.98
zażywał dopalaczy	88.37	2.33	0	2.33	2.33	4.65
pił piwo	72.09	6.98	2.33	0	6.98	11.63
pił wino	86.05	2.33	0	2.33	2.33	6.98
pił wódkę	81.4	2.33	0	2.33	2.33	11.63
pił szampana	62.79	16.28	0	6.98	2.33	11.63

pił drinka	76.74	6.98	0	2.33	4.65	9.3
------------	-------	------	---	------	------	-----

Grupa: klasy VII+VIII

Dane %	Wszyscy					
Pyt. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy widziałeś kogoś ze swoich rówieśników, kto:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
pał papierosa	55.38	15.38	7.69	7.69	10.77	3.08
pał marihuanę	86.15	10.77	0	1.54	1.54	0
zażywał dopalaczy	96.92	0	1.54	1.54	0	0
pił piwo	56.92	27.69	6.15	4.62	0	4.62
pił wino	76.92	13.85	6.15	1.54	1.54	0
pił wódkę	69.23	18.46	4.62	1.54	0	6.15
pił szampana	67.69	24.62	3.08	3.08	1.54	0
pił drinka	70.77	20	4.62	3.08	1.54	0
	Dziewczynki					
	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
pał papierosa	43.75	21.88	12.5	6.25	12.5	3.13
pał marihuanę	90.63	9.38	0	0	0	0
zażywał dopalaczy	100	0	0	0	0	0
pił piwo	59.38	25	12.5	3.13	0	0
pił wino	81.25	9.38	9.38	0	0	0
pił wódkę	84.38	6.25	9.38	0	0	0
pił szampana	68.75	25	3.13	3.13	0	0
pił drinka	75	15.63	9.38	0	0	0
	Chłopcy					

	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
pałił papierosa	66.67	9.09	3.03	9.09	9.09	3.03
pałił marihuanę	81.82	12.12	0	3.03	3.03	0
zażywał dopalaczy	93.94	0	3.03	3.03	0	0
pił piwo	54.55	30.3	0	6.06	0	9.09
pił wino	72.73	18.18	3.03	3.03	3.03	0
pił wódkę	54.55	30.3	0	3.03	0	12.12
pił szampana	66.67	24.24	3.03	3.03	3.03	0
pił drinka	66.67	24.24	0	6.06	3.03	0

Grupa: klasy V+VI

Dane %	Wszyscy					
Pyt. Czy ty sam(a) w ciągu ostatnich 12 miesięcy:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
zapalił(a)eś papierosa	90.28	4.17	0	2.78	0	2.78
zapalił(a)eś marihuanę	95.83	1.39	1.39	0	0	1.39
zażył(a)ś dopalaczy	95.83	1.39	1.39	0	0	1.39
wypił(a)ś piwo	91.67	5.56	1.39	0	0	1.39
wypił(a)ś wino	94.44	2.78	1.39	0	0	1.39
wypił(a)ś wódkę	93.06	4.17	1.39	0	0	1.39
wypił(a)ś szampana	79.17	13.89	4.17	1.39	0	1.39
wypił(a)ś drinka	91.67	5.56	1.39	0	0	1.39
	Dziewczynki					
	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie

zapalił(a)eś papierosa	96.55	0	0	0	0	3.45
zapalił(a)eś marihuanę	96.55	0	3.45	0	0	0
zażył(a)ś dopalaczy	96.55	0	3.45	0	0	0
wypił(a)ś piwo	93.1	3.45	3.45	0	0	0
wypił(a)ś wino	96.55	0	3.45	0	0	0
wypił(a)ś wódkę	96.55	0	3.45	0	0	0
wypił(a)ś szampana	89.66	6.9	3.45	0	0	0
wypił(a)ś drinka	96.55	0	3.45	0	0	0
Chłopcy						
	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
zapalił(a)eś papierosa	86.05	6.98	0	4.65	0	2.33
zapalił(a)eś marihuanę	95.35	2.33	0	0	0	2.33
zażył(a)ś dopalaczy	95.35	2.33	0	0	0	2.33
wypił(a)ś piwo	90.7	6.98	0	0	0	2.33
wypił(a)ś wino	93.02	4.65	0	0	0	2.33
wypił(a)ś wódkę	90.7	6.98	0	0	0	2.33
wypił(a)ś szampana	72.09	18.6	4.65	2.33	0	2.33
wypił(a)ś drinka	88.37	9.3	0	0	0	2.33

Grupa: klasy VII+VIII

Dane %	Wszyscy
--------	---------

Pyt. Czy ty sam(a) w ciągu ostatnich 12 miesięcy:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
zapalił(a)eś papierosa	84.62	12.31	0	0	0	3.08
zapalił(a)eś marihuanę	92.31	4.62	0	0	0	3.08
zażył(a)ś dopalaczy	95.38	1.54	1.54	0	0	1.54
wypił(a)ś piwo	76.92	18.46	0	1.54	0	3.08
wypił(a)ś wino	87.69	7.69	1.54	0	1.54	1.54
wypił(a)ś wódkę	81.54	13.85	0	0	0	4.62
wypił(a)ś szampana	76.92	18.46	0	0	3.08	1.54
wypił(a)ś drinka	83.08	13.85	0	1.54	0	1.54
Dziewczynki						
	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
zapalił(a)eś papierosa	84.38	15.63	0	0	0	0
zapalił(a)eś marihuanę	100	0	0	0	0	0
zażył(a)ś dopalaczy	100	0	0	0	0	0
wypił(a)ś piwo	78.13	21.88	0	0	0	0
wypił(a)ś wino	87.5	12.5	0	0	0	0
wypił(a)ś wódkę	87.5	12.5	0	0	0	0
wypił(a)ś szampana	71.88	25	0	0	3.13	0
wypił(a)ś drinka	84.38	15.63	0	0	0	0

	Chłopcy					
	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
zapalił(a)ś papierosa	84.85	9.09	0	0	0	6.06
zapalił(a)ś marihuanę	84.85	9.09	0	0	0	6.06
zażył(a)ś dopalaczy	90.91	3.03	3.03	0	0	3.03
wypił(a)ś piwo	75.76	15.15	0	3.03	0	6.06
wypił(a)ś wino	87.88	3.03	3.03	0	3.03	3.03
wypił(a)ś wódkę	75.76	15.15	0	0	0	9.09
wypił(a)ś szampana	81.82	12.12	0	0	3.03	3.03
wypił(a)ś drinka	81.82	12.12	0	3.03	0	3.03

Pyt. Jak często jesteś świadkiem przemocy fizycznej kierowanej do Twoich koleżanek lub kolegów?

Grupa: klasy V+VI

	Wszyscy	Dziewczynki	Chłopcy
Codziennie	13.89	6.9	18.6
Kilka razy w tygodniu	15.28	13.79	16.28
Mniej więcej raz na tydzień	6.94	0	11.63
Kilka razy w miesiącu	6.94	3.45	9.3
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	16.67	10.34	20.93
Wcale	40.28	65.52	23.26

Grupa: klasy VII+VIII

	Wszyscy	Dziewczynki	Chłopcy
Codziennie	10.77	9.38	12.12
Kilka razy w tygodniu	6.15	9.38	3.03
Mniej więcej raz na tydzień	13.85	9.38	18.18
Kilka razy w miesiącu	12.31	15.63	9.09
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	32.31	34.38	30.3
Wcale	24.62	21.88	27.27

Pyt. Jak często jesteś świadkiem przemocy emocjonalnej/psychicznej kierowanej do Twoich koleżanek lub kolegów?

Grupa: klasy V+VI

Dane %	Wszyscy	Dziewczynki	Chłopcy
Codziennie	12.5	6.9	16.28
Kilka razy w tygodniu	15.28	10.34	18.6
Mniej więcej raz na tydzień	4.17	3.45	4.65
Kilka razy w miesiącu	8.33	3.45	11.63
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	15.28	20.69	11.63
Wcale	44.44	55.17	37.21

Grupa: klasy VII+VIII

Dane %	Wszyscy	Dziewczynki	Chłopcy
Codziennie	9.23	3.13	15.15
Kilka razy w tygodniu	13.85	12.5	15.15
Mniej więcej raz na tydzień	10.77	15.63	6.06
Kilka razy w miesiącu	10.77	12.5	9.09
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	23.08	31.25	15.15
Wcale	32.31	25	39.39

Z opracowanego na podstawie badań ogólnopolskiego Raportu najważniejsze wnioski są następujące :

Prawie co czwarty ankietowany (22,1%) raz na tydzień widział, jak ktoś z jego rówieśników pali papierosy. Z kolei co piąty widział palących rówieśników przynajmniej raz na miesiąc (19,7%). Jeżeli chodzi o płeć w poszczególnych grupach wiekowych, to nie odnotowano wyraźnych różnic. Zarówno chłopcy, jak i dziewczęta w podobnych proporcjach spotykali się z palącymi rówieśnikami. Można jednak zauważyć wyraźny wzrost w zaobserwowaniu palących rówieśników w odniesieniu do poziomu klasy. Spośród piąto- i szóstoklasistów palącego kolegę lub koleżankę przynajmniej raz w tygodniu widział co siódmy uczeń (14,4%). Z kolei palącego rówieśnika widziało więcej niż dwóch na siedmiu siódmo- i ósmoklasistów (30,5%). Palenie papierosów w ciągu ostatniego roku ma za sobą co ósmy uczeń szkoły podstawowej (12,7%). W skali ogólnej różnica pomiędzy chłopcami a dziewczętami jest bardzo niewielka (chłopcy – 13,8%; dziewczęta – 11,6%). Nie oznacza to, że taki odsetek osób ma za sobą w ogóle sięgnięcie po papierosa. Dane przedstawiają zapalenie papierosa w ciągu ostatniego roku przed badaniem. Próby sięgania po papierosa w ciągu ostatniego roku ma za sobą co najmniej szesnasty uczeń klas V-VI (6,1%) i co piąty uczeń klas VII-VIII (20,0%). Warto podkreślić, że równie często sięgają po papierosa zarówno starsi chłopcy, jak i starsze dziewczęta.

Z kimś, kto na co dzień pali marihuanę – narkotyk w Polsce zakazany – spotyka się 3,3% uczniów. Jakkolwiek odsetek ten może wydawać się niewielki, to warto podkreślić, że co dwudziesty uczeń szkoły podstawowej z palącym marihuanę rówieśnikiem spotyka się przynajmniej raz na tydzień (5,2%), zatem z pewną regularnością. Nie można też mówić o znikomości tego wskaźnika dla uczniów młodszych, spośród których co najmniej 3,3% raz na tydzień widzi palącego marihuanę kolegę lub koleżankę. Wskaźnik ten dla każdej grupy wiekowej powinien wynosić 0,0%. Wśród uczniów z klas starszych wynosi on dużo więcej (7,4%). Tak czy inaczej w każdej grupie wiekowej częściej z palącymi rówieśnikami spotykają się chłopcy (klasy V-VI – 4,3%; klasy VII-VIII – 9,2%) niż dziewczęta (klasy V-VI – 2,3%; klasy VII-VIII – 5,8%). Do zapalenia marihuany przynajmniej raz na tydzień przyznało się 2,6% ogółu ankietowanych – częściej chłopcy (3,4%) niż dziewczęta (1,8%). Częściej też do zapalenia marihuany w ciągu ostatniego roku przyznają się uczniowie starsi (6,5%) niż młodszy (2,5%). Zarówno w grupie młodszej jak i starszej rzadziej po marihuanę sięgają dziewczęta niż chłopcy. Skala zjawiska mogłaby się wydawać znikoma, jednak budzi zaniepokojenie to, że wraz z wiekiem przybywa uczniów gotowych zapalić marihuanę.

Spośród ogółu badanych 7,1% spotkało się z kimś, kto w ostatnim roku zażywał dopalacze. Częściej byli to chłopcy (8,5%) niż dziewczęta (5,8%), zarówno wśród młodszych (dziewczęta – 3,9%, chłopcy – 6,5%), jak i starszych uczniów (dziewczęta – 7,9%, chłopcy – 10,6%). Przedstawione statystyki nie pozostawiają wątpliwości, że dopalacze nie zostały całkowicie wyeliminowane z otoczenia uczniów szkół podstawowych, a wraz z wiekiem uczniów problem narasta. Po dopalacze jako jeden z najbardziej niebezpiecznych środków odurzających – wywołujących nieodwracalne zmiany w organizmie, niekiedy zakończone zgonem – w ciągu ostatniego roku sięgnęło 3,3% uczniów. Według Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2017 roku na przeprowadzone 562 kontrole zabezpieczono 36 786 produktów opakowań. W tym samym roku średnia krajowa podejrzeń zatruc dopalaczami wynosiła 11 przypadków na 100 tysięcy ludności. Najwięcej w województwie łódzkim (38,54), śląskim (27,72), kujawsko-pomorskim (10,89), podobnie jak w wielkopolskim (10,76). Najmniej w podkarpackim (0,93) i opolskim (1,21) (*Dane statystyczne: Wykaz środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych substancji. GIS n.d.*). Wyraźnie widać, że skala zjawiska zatruc dopalaczami jest mocno zróżnicowana w zależności od województwa i związanego z nim rozwoju gospodarczego, PKB, a także zagęszczenia ludności, urbanizacji i industrializacji. Może to też wynikać z innych uwarunkowań środowiskowych ludzi zamieszkujących poszczególne województwa. Jednak ze względu na takie zmienne niezależne, jak *płeć* i *poziom klasy* można doszukać się pewnych różnic. Spośród uczniów młodszych tylko w ciągu ostatniego roku po dopalacze sięgnęło 2,6% uczniów (1,6% bierze dopalacze raz na tydzień). Różnica pomiędzy dziewczętami a chłopcami jest niewielka dla tak małych wskaźników. Zjawisko zażywania dopalaczy wśród uczniów starszych jest jednak nieco większe, gdyż po tę truciznę tylko w ciągu 12 miesięcy przed badaniem sięgnęło 4,2% uczniów (2,9% co najmniej raz na tydzień). Podobnie jak w przypadku marihuany można zauważyć tendencję do zwiększania się, wraz z wiekiem, wskaźnika korzystających z dopalaczy młodych ludzi. Należy przy tym pamiętać, że każde zażycie tego środka psychoaktywnego może zakończyć się tragicznie.

Piwo dla co trzeciego ucznia nie stanowi żadnego problemu. Spośród uczniów szkół podstawowych co trzeci w ciągu ostatniego roku przebywał w obecności rówieśnika

spożywającego ten trunek (33,6%). W skali ogólnopolskiej różnica pomiędzy dziewczętami (33,2%) a chłopcami (34,0%) jest niewielka. Jednak istotna różnica występuje pomiędzy uczniami ze względu na poziom klasy. Spośród uczniów młodszych co czwarty (24,6%) w ciągu ostatniego roku przebywał w obecności pijących piwo rówieśników. Do tej grupy częściej zaliczali się chłopcy (26,9%) niż dziewczęta (22,4%). Z kolei doświadczenia z pijącymi piwo rówieśnikami ma trzech na siedmiu spośród starszych uczniów (43,7%). Niewiele jednak częściej chłopcy (42,0%) niż dziewczęta (45,%). Po piwo w ciągu ostatniego roku sięgnęło 15,6% uczniów, częściej chłopcy (17,3%) niż dziewczęta (14,0%). Jeżeli chodzi o grupę wiekową, to piwo częściej piją uczniowie starsi (24,4%) niż młodsi (7,7%). Z kolei zmienna niezależna *płeć* bardziej różnicuje odpowiedzi uczniów młodszych niż starszych. Można stwierdzić, że wśród ankietowanych starszych zarówno dziewczęta (14,0%), jak i chłopcy (17,3%) równie często sięgają po piwo. Wśród uczniów młodszych różnica pomiędzy dziewczętami i chłopcami jest nieco większa, odpowiednio (5,7% i 9,8%).

Wino jest mniej popularnym wśród młodzieży trunkiem niż piwo. Z jego spożyciem przez rówieśników spotkał się co piąty uczeń (20,1%). Grupa wiekowa w sposób istotny różnicuje odpowiedzi respondentów. W grupie młodszej z pijącymi rówieśnikami spotkało się 15,8% uczniów, a w grupie starszej 24,9%. Jakkolwiek w grupie uczniów starszych płeć nie odgrywa większego znaczenia, to zmienia się to wśród uczniów młodszych. W tej grupie z pijącymi wino rówieśnikami spotkało się zaledwie 13,4% dziewcząt i aż 18,3% chłopców. ciągu ostatniego roku spożywało go 9,9% uczniów (dziewczęta – 9,5%; chłopcy – 10,3%). Jakkolwiek w obu grupach wiekowych płeć zdaje się nie odgrywać znaczącej roli w częstotliwości sięgania po wino, to poziom klasy już tak. Spośród uczniów młodszych w ciągu ostatnich 12 miesięcy 4,7% piło wino, podczas gdy wśród uczniów starszych odsetek ten wynosił 15,6%.

Wódka jako alkohol uznawany za najmocniejszy jest spożywana przez kogoś z grupy rówieśniczej w obecności prawie co czwartego ucznia (23,0%), częściej w obecności chłopców (24,4%) niż dziewcząt (21,7%), chociaż różnica jest niewielka. W grupie uczniów starszych z piciem wódki spotkał się co trzeci chłopiec (32,2%) i tyle samo dziewcząt (32,2%). Uczniowie młodsi znacznie rzadziej przebywają w obecności kolegów lub koleżanek spożywających wódkę, niż respondenci ze starszej grupy (14,8%). Duże różnice występują także pomiędzy dziewczętami (12,1%), a chłopcami (17,5%). co dziesiąty uczeń szkoły podstawowej sięgnął po ten alkohol w ciągu ostatniego roku (9,6%). W skali ogólnej częściej po wódkę sięgają chłopcy (11,1%) niż dziewczęta (8,3%). Jakkolwiek w poszczególnych grupach wiekowych płeć nie odgrywa dużego znaczenia, to wiek już tak. W grupie badanych młodszych po wódkę sięgnęło 3,9% uczniów (dziewczęta – 2,5%; chłopcy – 5,1%), podczas gdy w grupie uczniów starszych było już 16,0% uczniów (dziewczęta – 14,3%, chłopcy 17,8%).

Szampan jest alkoholem najbardziej popularnym wśród młodych ludzi. W ciągu ostatniego roku przynajmniej raz spożyło go 17,8% uczniów (dziewczęta – 15,8%; chłopcy – 19,9%), a przynajmniej raz na miesiąc – 14,2%. Ten alkohol jest bardzo popularny w grupie uczniów młodszych (13,1%), częściej wśród chłopców (16,5%) niż dziewcząt (9,9%). Spośród badanych starszych prawie co czwarty sięgnął już po szampana (23,0%). Jakkolwiek wśród uczniów młodszych zachodzą różnice pomiędzy dziewczętami a chłopcami, to w grupie siódmo- i ósmoklasistów różnice te się zacierają.

Na każdych pięciu badanych przynajmniej trzech raz w miesiącu lub rzadziej spotkało się z jakimś aktem agresji fizycznej skierowanej do jego kolegi lub koleżanki (60,7%). Co dziewiąty ankietowany z agresją fizyczną spotyka się na co dzień (11,6%), a co ósmy kilka razy w tygodniu (12,5%). Ważnym aspektem jest fakt, że wraz z poziomem klasy rośnie agresja fizyczna wobec uczniów. Wskaźnik dostrzeganej agresji dla grupy uczniów młodszych wynosi 9,2%, dla grupy uczniów starszych 14,2%. Z aktami przemocy częściej spotykali się chłopcy (66,7%) niż dziewczęta (55,0%). Odnosi się to zarówno do grupy uczniów młodszych (dziewczęta – 7,0%, chłopcy – 11,6), jak i starszych (dziewczęta – 10,6%, chłopcy – 18,0%). Agresja psychiczna lub emocjonalna towarzyszy młodym ludziom nie rzadziej niż fizyczna (62,0%). Jakkolwiek z agresją psychiczną, podobnie jak fizyczną, częściej spotykają się chłopcy (64,3%) niż dziewczęta (59,8%), to dziewczęta bardziej dostrzegają przemoc emocjonalną. Przemoc emocjonalna wśród uczniów starszych nie jest różnicowana ze względu na płeć, w przeciwieństwie do uczniów młodszych, wśród których z tym typem przemocy spotkało się w ciągu ostatniego roku 53,2% dziewcząt i 61,5% chłopców. Podobnie jak w przypadku przemocy fizycznej, wraz z poziomem klasy rośnie odsetek respondentów dostrzegających agresywne zachowania swoich kolegów i koleżanek.

7. Dane z Komendy Powiatowej Policji w Golubiu-Dobrzyniu.

Z informacji o Stanie Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego na terenie Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego wynika, że w dalszym ciągu jednym z ważniejszych problemów społecznych, będącym źródłem degradacji społecznej mieszkańców powiatu pozostaje alkoholizm.

Na stosunkowo wysokim poziomie cały czas utrzymuje się liczba osób zatrzymanych przez Policję do wytrzeźwienia: w 2017 r. - 263 osoby, w 2018 r. – 290 osób, w 2019 r. – 234 osoby.

W roku 2018 funkcjonariusze ruchu drogowego Komendy Powiatowej Policji w Golubiu-Dobrzyniu poddali badaniu na zawartość alkoholu 21171 osób. W podjętych czynności kontrolnych ujawniono większą ilość nietrzeźwych kierujących – 57 osób (2017 r.- 56). Zmalała liczba osób kierujących po użyciu alkoholu – 32 osoby (2017 r. – 56). Ogółem w 2018 r. przeprowadzono 13 654 kontrole kierujących i pieszych - wobec 6095 osób (2017 r.-10 227) popełniających wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji zastosowano przewidziane prawem środki, w tym 2227 osób pouczone, a wobec 3694 zastosowano postępowania mandatowe, natomiast wobec 174 osób skierowano wnioski do sądu.

W roku 2019 funkcjonariusze ruchu drogowego Komendy Powiatowej Policji w Golubiu-Dobrzyniu poddali badaniu na zawartość alkoholu 26 055 osoby. W podjętych czynności kontrolnych ujawniono większą ilość nietrzeźwych kierujących – 61 osób (2018 r.- 57). Zmalała liczba osób kierujących po użyciu alkoholu – 19 osób (2018 r. – 32). Ogółem w 2019 r. przeprowadzono 15 712 kontrole kierujących i pieszych – wobec 4719 osób (2018 r.-6095) popełniających wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji zastosowano przewidziane prawem środki, w tym : 2612 osoby pouczone, a wobec 4719 zastosowano postępowania mandatowe, natomiast wobec 58 osób skierowano wnioski do sądu.

W 2018 r. ustalono ogółem 5 nieletnich sprawców czynów karalnych, którzy dopuścili się popełnienia 4 czynów karalnych przestępstw kryminalnych. Ujawniono 3 osoby nieletnie pod działaniem środków odurzających oraz 10 nieletnich pod wpływem alkoholu. W związku z ujawnionymi przejawami demoralizacji nieletnich w 41 przypadkach powiadomiono sądy rodzinne.

W ramach działalności na rzecz profilaktyki społecznej funkcjonariusze Policji przeprowadzili 259 spotkań z dziećmi i młodzieżą w szkołach oraz 298 spotkań z nauczycielami i pedagogami oraz dyrektorami szkół, gdzie omawiano szkodliwość narkotyków i wszelkich substancji psychoaktywnych oraz obowiązujące przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Wspólnie z pracownikami Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Golubiu-Dobrzyniu skontrolowano pod kątem sprzedaży dopalaczy 12 wytypowanych obiektów, w których nie ujawniono sprzedaży tego rodzaju wyrobów.

W 2019 r. ustalono ogółem 5 nieletnich sprawców czynów karalnych, którzy dopuścili się popełnienia 11 czynów karalnych - przestępstw kryminalnych. Ujawniono także 7 nieletnich pod wpływem alkoholu. W związku z ujawnionymi przejawami demoralizacji nieletnich w 55 przypadkach powiadomiono sądy rodzinne.

W ramach działalności na rzecz profilaktyki społecznej funkcjonariusze Policji przeprowadzili 355 spotkań z dziećmi i młodzieżą w szkołach oraz 368 spotkań z nauczycielami i pedagogami oraz dyrektorami szkół, gdzie omawiano szkodliwość narkotyków i wszelkich substancji psychoaktywnych oraz obowiązujące przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Jak wynika z powyższych danych oraz z przeprowadzonych wśród uczestników w latach poprzednich ankiet, mieszkańcy Gminy Kowalewo Pomorskie mają problemy alkoholowe. Nadużywanie alkoholu przez osoby dorosłe niestety powoduje wzrastające konflikty w domach, dochodzi do częstszych awantur, bijatyk, temu wszystkiemu przyglądają się dzieci, które są osobami bezbronnymi i bezsilnymi, ich dotychczasowe życie zaczyna zmieniać się w piekło i wtedy jedyną ich bronią jest agresja w stosunku do rówieśników, a czasami również sięganie po alkohol. Dzieci z takich rodzin jak wykazały badania częściej popadają w konflikty z otoczeniem, słabiej się uczą i najszybciej wpadają w nałogi. Powstaje po prostu błędne koło. Dlatego też program ma na celu propagowanie zdrowego stylu życia, bez alkoholu. Wdrożenie programów profilaktycznych mających na celu przeciwdziałanie bierności, bezradności oraz zmniejszenie dostępności alkoholu dla dzieci i młodzieży.

Nagminne nadużywanie alkoholu oraz innych używek stwarza zagrożenie nie tylko dla danej osoby, jej rodziny, ale również i całego społeczeństwa. Przeciwdziałanie tym zagrożeniom wymaga przeprowadzenia odpowiedniej profilaktyki wśród całego środowiska, jest to bardzo ważne, aby uświadomić osobom zagrożonym, jak i pozostałym, że nadużywanie alkoholu wpływa bardzo negatywnie nie tylko na ich życie, ale również i na całe otoczenie.

Dlatego Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Kowalewo Pomorskie, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z problemem nadużywania alkoholu oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką, a w szczególności do:

- dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem od alkoholu oraz ich rodziców, opiekunów i nauczycieli,
- osób dorosłych zagrożonych uzależnieniem od alkoholu (w tym osób pijących szkodliwie lub ryzykownie),
- osób uzależnionych od alkoholu,
- osób współuzależnionych, Dorosłych Dzieci Alkoholików i ofiar przemocy,
- osób zawodowo zajmujących się problematyką alkoholową,
- osób uzależnionych po ukończeniu terapii („trzeźwych alkoholików”).

Celem Programu jest zapobieganie powstaniu nowych problemów, ograniczenie już powstałych oraz ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych.

II. CELE I ZADANIA PROGRAMU

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych:

1) cele:

- a) wspieranie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu,
- b) ułatwianie osobom uzależnionym od alkoholu udziału w leczeniu,
- c) organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- d) rozwijanie nowych form pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom;

2) odbiorcy:

- a) osoby uzależnione i ich rodziny,
 - b) placówki leczenia uzależnienia od alkoholu,
 - c) organizatorzy doradztwa i działań wspierających;
- 3) wskaźnikiem osiągnięcia celu będzie zwiększenie liczby osób leczonych w placówkach leczenia odwykowego, uczestniczących w zajęciach grupy wsparcia, korzystających z poradnictwa w Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym, biorących udział w szkoleniach i programach związanych z leczeniem odwykowym i motywowaniem do leczenia;

4) zadania:

- a) finansowanie udziału w szkoleniach przygotowujących wskazane przez GKRPA osoby do pracy terapeutycznej i profilaktycznej lub związanej z organizowaniem pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin prowadzonych przez specjalistyczne placówki leczenia odwykowego lub instytucje szkoleniowe, dofinansowanie kształcenia pracowników placówek leczenia uzależnienia od alkoholu,
- b) wspieranie grupy wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin w zakresie finansowania działań grupy w postaci zakupu materiałów i artykułów koniecznych do organizacji przez grupę wewnętrznych imprez okolicznościowych lub otwartych, środowiskowych, promujących postawy trzeźwościowe, mających walory profilaktyczne, integracyjne i edukacyjne,
- c) finansowanie: programów psychoterapii uzależnienia od alkoholu, indywidualnej psychoterapii osób uzależnionych, programów ograniczania picia alkoholu, programów terapii dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem, programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc domową, programów redukcji szkód,
- d) przekazywanie środków publicznych podmiotom prowadzącym działalność leczniczą,

- e) wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w domach pomocy społecznej,
- f) zapobieganie problemom wynikającym z picia alkoholu przez osoby starsze,
- g) dofinansowanie programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia,
- h) udzielanie porad psychologicznych,
- i) prowadzenie Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin, realizującego podstawowe zadania w postaci:
 - motywowania zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych,
 - motywowania osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- udzielania podstawowej pomocy psychologicznej i prawnej /doradztwa/ osobom i rodzinom, w których występuje problem alkoholowy,
- udzielania wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- rozpoznania zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- inicjowania interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- informowania o instytucjach, organizacjach i ruchach samopomocowych działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny,
 - utrzymywania kontaktu z osobami uczestniczącymi w programach terapii uzależnienia, korzystającymi z dofinansowania udziału w nich ze środków przeznaczonych na realizację GPPiRPA
 - organizowania i prowadzenia szkoleń oraz innych form doskonalenia przydatnych w pracy profilaktycznej dla osób uczestniczących w realizacji zadań określonych w GPPiRPA;

5) zakres finansowania działalności Punktu dotyczy:

- a) wynagrodzenia osób pełniących dyżury w Punkcie według jego harmonogramu i stawek określonych w umowie ,
- b) zakupu materiałów i środków informacyjnych, dydaktycznych, papierniczo – biurowych oraz sprzętu niezbędnego do prowadzenia i dokumentowania pracy Punktu,
- c) dofinansowania udziału w szkoleniach i kursach osób wykonujących zadania zlecone w Punkcie, w zakresie doskonalenia metod pracy z osobami uzależnionymi, ofiarami przemocy lub profilaktyki.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

1) cele:

- a) rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinach poprzez współpracę Komisariatu Policji, Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Poradni Psychologiczno - Pedagogicznych, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Golubiu-Dobrzyniu, Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Czerniewicach,

- b) organizowanie pomocy interwencyjnej i terapeutycznej dla ofiar przemocy i ich rodzin,
- c) pomoc rodzinom, w którym występują problemy alkoholowe
- d) pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym ;
- 2) odbiorcy:
 - a) rodziny, w których występują problemy alkoholowe, a w szczególności przemoc: ofiary i sprawcy,
 - b) placówki i instytucje tworzące system interwencji i przeciwdziałania przemocy;
- 3) wskaźniki osiągnięcia celów:
 - a) liczba osób i rodzin , którym udzielono specjalistycznej pomocy,
 - b) liczba placówek i instytucji aktywnie uczestniczących w organizowaniu systemu pomocy,
 - c) nowe formy pracy interwencyjnej i terapeutycznej z osobami i rodzinami doświadczającymi przemocy,
 - d) liczba osób przeszkolonych w zakresie udzielania pomocy i prowadzenia interwencji;
- 4) zadania:
 - a) prowadzenie Świetlicy Socjoterapeutycznej
 - b) prowadzenie doradztwa i podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie organizowanie interwencji na rzecz ofiar przemocy,
 - b) organizowanie szkoleń i narad w celu podniesienia kompetencji przedstawicieli placówek i instytucji włączonych w system przeciwdziałania przemocy w rodzinie /w ramach środków własnych/ lub dofinansowanie udziału w wybranych szkoleniach osobom angażującym się w pracę profilaktyczną i terapeutyczną na rzecz ofiar przemocy - po uzyskaniu pozytywnej opinii GKRPA,
 - c) organizacja i udział w lokalnych i ponadregionalnych kampaniach na temat przeciwdziałania przemocy i agresji,
 - d) organizowanie wsparcia i pomocy dla dzieci – ofiar przemocy – w ramach działań profilaktycznych i terapeutycznych,
 - e) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym;
- 5) zakres dofinansowania obejmuje:
 - a) finansowanie działalności Świetlicy Socjoterapeutycznej, w tym również: finansowanie zajęć socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z grup ryzyka, zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z problemem alkoholowym/problemem przemocy, dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych, finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących
 - b) zakup programów lub świadczeń,
 - c) zakup materiałów koniecznych do przeprowadzania kampanii i podejmowania działań,
 - d) organizowanie i finansowanie lokalnych narad, szkoleń, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie,
 - e) dofinansowanie: pracy terapeutycznej z rodziną, programów psychoterapii współzależnienia, programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem dorosłych dzieci alkoholików.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży - w tym prowadzenie

pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

1) cele:

- a) wdrażanie efektywnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zapobiegających używaniu alkoholu i zażywania narkotyków,
- b) wspieranie instytucji prowadzących działalność profilaktyczną w organizowaniu różnorodnych form pracy zapobiegawczej i korygującej, opiekuńczo – wychowawczej, socjoterapeutycznej, edukacyjnej i aktywizującej w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w rodzinach oraz w grupach podwyższonego ryzyka,
- c) podniesienie poziomu wiedzy w społeczności lokalnej na temat problemów związanych z nadużywaniem alkoholu poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej;

2) odbiorcy:

- a) społeczność lokalna,
- b) dzieci i młodzież,
- c) instytucje, organizacje i osoby fizyczne prowadzące działalność na rzecz profilaktyki,
- d) organizacje pozarządowe,
- e) grupy zawodowe angażujące się w bezpośrednią pracę prewencyjną i terapeutyczną, w szczególności odnoszącą się do populacji dzieci i młodzieży,
- f) rodzice i wychowawcy;

3) wskaźniki osiągnięcia celów:

- a) liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
- b) liczba osób uczestniczących w projektowaniu i wdrażaniu programów,
- c) liczba odbiorców,
- d) diagnoza problemów i ewaluacja efektywności realizacji programów,
- e) liczba instytucji i organizacji zaangażowanych w wykonywanie zadań określonych w programach,
- f) udział w kampaniach edukacyjnych i współpraca z mediami;

4) zadania:

- a) prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- b) realizacja programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA, wykazanych w specjalistycznych materiałach źródłowych i publikacjach, posiadających określoną technologię pracy i scenariusze zajęć, odpowiadających przyjętym standardom jakości i efektywności pracy profilaktycznej /diagnoza i ewaluacja/, poświadczonych odpowiednimi kwalifikacjami realizatorów,
- c) prowadzenie zajęć profilaktycznych według autorskich opracowań w szkołach i innych placówkach instytucjonalnych oraz w porozumieniu z organizacjami pozarządowymi w formie kompleksowych programów lub wyodrębnionych zajęć, w tym:
 - zajęć opiekuńczo – wychowawczych, aktywizujących, ukierunkowanych na organizację alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież,
 - grupowych zajęć profilaktycznych o charakterze edukacyjnym dotyczących kształtowania i utrwalania wyodrębnionych umiejętności psychologicznych, podejmowania racjonalnych decyzji w sytuacji kontaktu z substancjami psychoaktywnymi, radzenia sobie z presją grupową, rozwijania postaw i zachowań prozdrowotnych oraz dostarczających informacji koniecznych dla prawidłowego funkcjonowania i rozwoju,

- zajęć socjoterapeutycznych prowadzonych dla dzieci i młodzieży przejawiającej symptomy niedostosowania społecznego, zaburzenia zachowania, trudności w adaptacji emocjonalnej w szczególności stanowiących skutek dysfunkcjonalności rodzin dotkniętych problemem alkoholowym;

d) realizacja programów profilaktycznych obejmujących inne niż populacja dzieci i młodzieży środowiska, w tym szczególnie rodziców, a także nauczycieli i wychowawców,

e) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów,

f) organizacja lub dofinansowanie obozów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym lub ze środowisk zagrożonych i dysfunkcyjnych prowadzonych w ramach wypoczynku zimowego i letniego,

g) prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych programach wychowawczo – opiekuńczych, profilaktycznych i socjoterapeutycznych,

h) dofinansowanie innych form działań informacyjnych, edukacyjnych i zapobiegawczych, w tym widowisk artystycznych, konkursów tematycznych, publikacji itp. oraz otwartych środowiskowych imprez profilaktycznych, odbywających się bez udziału alkoholu, promujących zdrowy styl życia, integrujących społeczność lokalną, a w szczególności rodziny,

i) organizacja lokalnych i włączanie się w ponadregionalne profilaktyczne kampanie edukacyjne uwzględniające problematykę uzależnień, zapobieganie agresji i przemocy,

j) współpraca z mediami w zakresie prezentacji zagadnień związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych

k) podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach m.in. poprzez: edukacje i kampanie społeczne, współpracę międzysektorową służb,

l) przeciwdziałanie nietrzeźwości w miejscach publicznych,

ł) podejmowanie działań na rzecz ograniczenia populacji osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie;

5) zakres finansowania działań dotyczy:

a) kosztów wynagrodzenia realizatorów programów, opiekunów zajęć,

b) kosztów zakupu pomocy, materiałów i artykułów niezbędnych do prowadzenia zajęć zgodnie z opracowanymi kosztorysami i w miarę posiadanych środków ,

c) doposażenia placówek, na terenie których realizowane są programy profilaktyczne w materiały i sprzęt wykorzystywany przy wdrażaniu przyjętych programów zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem i w miarę posiadanych środków,

d) organizacji dożywiania dzieci uczestniczących w profilaktycznych zajęciach pozalekcyjnych,

e) dofinansowania lub całkowitego sfinansowania kosztów wypoczynku zimowego i letniego dzieci zakwalifikowanych do udziału w różnych jego formach na podstawie pozytywnej opinii GKRPA lub uzasadnionych kosztów materiałowych i środków żywnościowych wykorzystywanych przy organizacji wypoczynku. Organizatorzy wypoczynku zobowiązani są do przedstawienia wraz z wnioskiem o dofinansowanie całościowego kosztorysu lub preliminarza wydatków związanych z organizacją wypoczynku,

f) uzasadnionych i pozytywnie zaopiniowanych przez GKRPA kosztów organizacji otwartych, środowiskowych imprez profilaktycznych lub kampanii,

g) finansowania prezentacji problematyki uzależnień, profilaktyki przemocy i agresji w formie spektakli teatralnych, konkursów tematycznych itp.,

- h) finansowanie lub dofinansowanie organizacji szkoleń dla realizatorów programów profilaktycznych i osób zaangażowanych oraz kosztów ich prowadzenia po uzyskaniu pozytywnej opinii GKRPA,
- i) współfinansowanie kosztów utrzymania świetlicy socjoterapeutycznej.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- 1) celem jest wspieranie i udzielanie pomocy instytucjom, organizacjom i osobom fizycznym w realizacji zadań i programów dotyczących profilaktyki, rozwiązywania problemów uzależnień oraz zapobiegania przemocy domowej;
- 2) odbiorcy:
 - a) środowiska samopomocowe integrujące osoby uzależnione, ofiary przemocy i członków ich rodzin,
 - b) instytucje samorządowe i publiczne angażujące się w działalność profilaktyczną i interwencyjną,
 - c) fundacje, stowarzyszenia, związki wyznaniowe, organizacje sportowe, instytucje kulturalno – oświatowe,
 - d) osoby zaangażowane w działania profilaktyczne;
- 3) wskaźniki osiągnięcia celów:
 - a) aktywność grup i organizacji samopomocowych (Wspólnota AA, grupy wsparcia, klub abstynenta, stowarzyszenie abstynenckie/trzeźwościowe) w zakresie organizowania wsparcia i pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin /liczba grup, ilość imprez integracyjno – edukacyjnych, włączanie się w działania lokalne i ponadregionalne/,
 - b) liczba wdrożonych projektów programów profilaktycznych i interwencyjnych przez instytucje i organizacje,
 - c) liczba instytucji i organizacji angażujących się w działania profilaktyczne,
 - d) liczba odbiorców wdrażanych programów;
- 4) zadania:
 - a) wspomaganie grup i organizacji samopomocowych skupiających osoby uzależnione od alkoholu i członków ich rodzin w zakresie pomocy organizacyjnej i finansowej służącej zapewnieniu ich prawidłowego funkcjonowania - prowadzenia działań statutowych, edukacji publicznej i pracy profilaktycznej szczególnie w formie otwartych spotkań informacyjnych dotyczących problematyki alkoholowej, uczestnictwa członków stowarzyszeń i grup samopomocowych w wybranych działaniach o charakterze wspomagającym i uzupełniającym procesy integracji i terapii,
 - b) wspomaganie działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych przez instytucje oraz osoby fizyczne;
- 5) zakres finansowania działań dotyczy:
 - a) dofinansowanie i wsparcie organizacyjne działalności grup i organizacji samopomocowych, instytucji, stowarzyszeń, a w uzasadnionych przypadkach także osób fizycznych mającej charakter związany z zapobieganiem powstawaniu problemów alkoholowych lub zmniejszającej ich skutki,
 - b) dofinansowanie działań profilaktycznych oraz interwencyjnych wobec osób nadużywających alkoholu realizowanych przez różne instytucje,
 - c) dofinansowanie telefonów zaufania.

5. Inne działania finansowane w ramach Programu, związane z jego realizacją:

- 1) organizowanie i finansowanie szkoleń dla osób prowadzących ewidencję działalności gospodarczej związanej ze sprzedażą napojów alkoholowych oraz uczestniczących w czynnościach kontrolnych w zakresie stosowania aktualnych przepisów w tym zakresie,
- 2) finansowanie szkoleń zwiększających kompetencje i doskonalących umiejętności dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) prowadzenie monitoringu i diagnozy problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, wymagających oddziaływań interwencyjnych i profilaktycznych,
- 4) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad organizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych i prowadzenia sprzedaży zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez policję i upoważnionych członków GKRPA,
- 5) podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu, przez osoby uzależnione od alkoholu,
- 6) przeprowadzanie ekspertyz punktów sprzedaży napojów alkoholowych i wydawanie postanowień dotyczących zgodności ich lokalizacji z uchwałami Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim, w związku z procedurą wydawania przez Burmistrza decyzji w sprawie zezwoleń na sprzedaż alkoholu,
- 7) finansowanie działalności GKRPA,
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

III. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego oraz kontrola w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych.

1. W przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt, gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli kierować sprawę bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora.
2. Kontrolę przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi przeprowadza zespół kontrolny GKRPA.

IV. Działalność Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Gminna Komisja jest ciałem opiniującym i nadzorującym wykonanie Gminnego Programu ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powoływani są przez Burmistrza Miasta zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277; zm.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1818, M. P. z 2020 r. poz. 164).
3. Komisja wykonuje swoje obowiązki w oparciu o Regulamin Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Stawki wynagrodzenia za wykonywanie czynności ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kowalewie Pomorskim w roku 2021 wynoszą:

a) 75,00 zł dla członków oraz Sekretarza Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

za udział w posiedzeniu Komisji oraz za posiedzenia poszczególnych zespołów, wchodzących w skład tejże Komisji;

b) 150% kwoty, określonej w ppkt a za pracę Przewodniczącego i Z-cy Przewodniczącego Komisji;

c) 120% kwoty określonej w ppkt a za pracę Kierowników poszczególnych zespołów wchodzących w skład Komisji.

d) Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów z tytułu wyjazdów w ramach pełnionych obowiązków na zasadach przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

V. Zasady finansowania programu.

1. Zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /art. 18²./ na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeznacza się dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

2. Dochody te mogą być wykorzystane jedynie na realizację przyjętego programu.

3. Planowane wydatki związane z realizacją w/w programu ujęte zostały precyzyjnie w uchwale Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2021.

Wydatki te kształtują się następująco:

1) wydatki związane z funkcjonowaniem świetlicy socjoterapeutycznej -	180.063,65;
2) wydatki związane z funkcjonowaniem punktu konsultacyjnego –	17.900,00;
3) pomoc psychologiczna -	17.000,00;
4) wydatki związane z funkcjonowaniem komisji -	4.500,00;
5) wydatki na profilaktykę pozostała -	13.580,00;
	RAZEM
	<u>233.043,65</u>

E. Jasińska